ПРОЕКТ

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за висшето образование

(обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г., изм. и доп., бр. 28 от 1996 г., бр. 56, 57 и 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г., бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г., бр. 61 и 99 от 2011 г., бр. 60 и 102 от 2012 г., 15, 63, 68 и 101 от 2013 г., бр. 54, 66 и 107 от 2014 г., бр. 56 и 79 от 2015 г., бр. 17 и 98 от 2016 г., бр. 17, 30, 86 и 98 от 2018 г., бр. 17 от 2020 г., бр. 14 от 2021 г., бр. 18, бр. 56 и бр. 102 от 2022 г., бр. 108 от 2023 г., бр. 23, бр. 25, бр. 27, бр. 39 и бр. 81 от 2024 г., бр. 26, бр. 51 и бр. 63 от 2025 г. и бр. 16 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 8, т. 3 думите „студентите в държавните висши училища“ се заменят със „студентите, приети в държавните висши училища на места, за които държавата осигурява средства за издръжката на обучението им“.

§ 2. В **чл. 9,** ал. 3, т. 7 думите „за кандидатстване и“ се заличават.

§ 3. В **чл. 10** се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) В т. 3 се създава б. „е“:

„е) регистър за академично признаване на придобито в чуждестранни висши училища висше образование и за признаване на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен "доктор"“

б) В т. 4 след думата „организира“ се добавя „чрез Националния център за информация и документация“, а след думите „необходими документи“ се поставя запетая и се добавя „и вписването в регистъра по т.3, б. „е”.

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Съдържанието, условията и редът за водене на и за достъп до регистрите по ал. 2, т. 3, букви „а“- „д“, се определят с наредби, издадени от министъра на образованието и науката, а за регистъра по ал. 2, т. 3, буква „е“ – с държавните изисквания по чл. 9, ал. 3, т. 9.“

ПРОЕКТ

3. Създават се алинеи 7 и 8:

„(7) Когато в нормативен акт са въведени изисквания за доказване наличието на завършено висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“, необходимите данни за завършеното висше образование в Република България се установяват служебно от съответния административен орган чрез проверка в регистъра по ал. 2, т. 3, б. „в“, ако лицето е посочило необходимите идентификатори за достъп, определени в съответната наредба по ал. 5. Когато дипломата за висше образование е издадена преди 1 януари 2012 г., както и когато документът не е вписан в регистъра по ал. 2, т. 3, б. „в“, се прилага копие от дипломата.

(8) В случаите по ал. 7 признато висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“, придобито в чуждестранни висши училища, се установява служебно от съответния административен орган чрез проверка в регистъра по ал. 2, т. 3, буква „е“, ако лицето е посочило необходимия идентификатор за достъп, определен в държавните изисквания по чл. 9, ал. 3, т. 9. Когато удостоверението за признато висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, е издадено преди 9 април 2009, както и когато документът не е вписан в регистъра по ал. 2, т. 3, буква „е“, се прилага копие от удостоверението.“

§ 4. В **чл. 30**, ал. 1, т. 12, изречение първо се изменя така:

„ежегодно утвърждава размера на таксите за кандидатстване на студентите и докторантите и за обучението по чл. 21, ал. 2, 3 и 5, както и предлага на министъра на образованието и науката размера на таксите по чл. 9, ал. 3, т. 7;“

§ 5. В чл. 70, ал. 1, т. 12 се изменя:

„12. да получават стипендии, учредени от висшите училища и от физически или юридически лица, а студентите и докторантите, приети на места по чл. 9, ал. 3, т. 6, б. „а“ в редовна форма на обучение – и от държавния бюджет;“

§ 6. **В чл. 94, ал. 1** се изменя така:

„(1) Студентите и докторантите имат право да кандидатстват за стипендии, учредени от висшите училища и от физически или юридически лица, а студентите и докторантите, приети на места по чл. 9, ал. 3, т. 6, б. „а“ в редовна форма на обучение – и от държавния бюджет.“

§ 7. В **чл. 95** ал. 4 се изменя така:

„(4) Размерът на таксите за обучението по чл. 21, ал. 2 и 3 и по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква "б" не може да бъде по-нисък от 50 на сто от средствата за издръжка на обучението, определени по чл. 91, ал. 2, т. 1 и 3 и добавения размер на таксата по ал. 2 за съответното

ПРОЕКТ

професионално направление или специалност от регулираните професии, като за целия срок на обучението на студента за съответната образователно-квалификационна степен този размер не може да се увеличава общо с повече от 20 на сто спрямо определения през първата година от обучението, дори ако максимално допустимият увеличен размер е под законово определения минимум. Размерът на таксите за обучението по чл. 21, ал. 5 не може да бъде по-нисък от 50 на сто от средствата за издръжка на обучението, определени по чл. 91, ал. 3, т. 1 и 3.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. Параграф 7 се прилага и за размера на таксите за обучение на студентите по чл. 21, ал. 2 и 3 и по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“, приети през учебната 2025/2026 година.

§ 9. За размера на таксите за обучение на студентите по чл. 21, ал. 2 и 3 и по чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“, приети преди учебната 2025/2026 година, се прилагат досегашните условия и ред.

§ 10. Параграфи 2 и 4 започват да се прилагат за таксите за учебната 2027/2028 година.

§ 11. В Закона за предучилищното и училищното образование (*Обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., изм. и доп., бр. 99 от 2017 г., изм., бр. 24 от 2018 г., изм. и доп., бр. 92 от 2018 г., изм., бр. 108 от 2018 г., бр. 24 от 2019 г., доп., бр. 42 от 2019 г., изм., бр. 100 от 2019 г., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 17 от 2020 г., бр. 82 от 2020 г., изм., бр. 17 от 2022 г., изм. и доп., бр. 34 от 2022 г., изм., бр. 102 от 2022 г., изм. и доп., бр. 11 от 2023 г, изм., бр. 102 от 2023 г., изм. и доп., бр. 23 от 2024 г., бр. 27 от 2024 г., бр. 69 от 2024 г., бр. 26 от 2025 г., доп., бр. 64 от 2025 г.)*

1. В **чл. 141** се създава ал. 4:

„(4) Когато в нормативен акт са въведени изисквания за доказване наличието на завършено основно образование, средно образование и/или степен на професионална квалификация, необходимите данни за завършеното училищно образование и професионална квалификация в български училища се установяват служебно от съответния административен орган чрез проверка в регистъра по ал. 3, ако лицето е

ПРОЕКТ

посочило необходимите идентификатори за достъп, определени в държавния образователен стандарт за информацията и документите. Когато дипломата за средно образование е издадена преди 1 януари 2007 г., а свидетелството за основно образование – преди 1 юни 2009 г., или както когато документите не са вписани в регистъра по ал. 3, се прилага копие от дипломата, съответно свидетелството.“

2. В **чл. 231**, ал.3, т. 2 се създава изречение второ:

„Към списъка на обучителите не се прилагат дипломи за висше образование, издадени след 1 януари 2012 г., или удостоверения за признато висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, издадени след 9 април 2009 г., като в справката се включват необходимите идентификатори за достъп до регистрите по чл. 10, ал. 2, т. 3, букви „в“ и „е“ от Закона за висшето образование.“

3. В **чл. 242**, ал. 2 се създава изречение второ:

„Към списъка на обучителите не се прилагат дипломи за висше образование, издадени след 1 януари 2012 г., или удостоверения за признато висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, издадени след 9 април 2009 г., като в справката се включват необходимите идентификатори за достъп до регистрите по чл. 10, ал. 2, т. 3, букви „в“ и „е“ от Закона за висшето образование.“

Законът е приет от 52-рото Народно събрание на ..... и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

/МИХАЕЛА ДОЦОВА/

ПРОЕКТ